RIALACHÁN CUR CHUN FEIDHME (AE) 2023/1511 ÓN gCOIMISIÚN

an 20 Iúil 2023

lena leasaítear Rialacháin Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 agus (AE) 2020/1213 a mhéid a bhaineann le plandaí *Malus sylvestris* áirithe le haghaidh plandú ar de thionscnamh na Ríochta Aontaithe iad

TÁ AN COIMISIÚN EORPACH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2016 maidir le bearta cosantacha i gcoinne lotnaidí plandaí, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 228/2013, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) Uimh. 1143/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoracha 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE agus 2007/33/CE ón gComhairle ([1]), agus go háirithe Airteagal 42(4), an tríú fomhír de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 ([2]) bunaítear, ar bhonn réamh-mheasúnú riosca, liosta plandaí, táirgí plandaí agus réad eile a mbaineann ardriosca leo.

(2) Tar éis réamh-mheasúnú a dhéanamh, liostaíodh 34 ghéineas agus speiceas amháin de phlandaí le haghaidh plandú de thionscnamh tríú tíortha go sealadach i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 mar phlandaí a mbaineann ardriosca leo. Ar na géinis a liostaítear tá *Malus* Mill.

(3) Le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 ón gCoimisiún ([3]) leagtar amach na bearta fíteashláintíochta maidir le plandaí áirithe, táirgí plandaí áirithe agus réada áirithe eile a thabhairt isteach san Aontas, ar ábhair iad a baineadh den Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019, ach nach ndearnadh measúnú iomlán fós ar na rioscaí fíteashláintíochta a bhaineann leo. Déantar an méid sin toisc nach n-áirítear fós sa liosta lotnaidí coraintín de chuid an Aontais i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072 ón gCoimisiún ([4]) ceann de na lotnaidí nó níos mó ná sin a bhfuil na plandaí sin mar óstaigh acu, ach d'fhéadfadh na lotnaidí sin na coinníollacha a chomhlíonadh chun go n-áireofaí iad tar éis measúnú riosca iomlán breise.

(4) An 4 Márta 2022 chuir an Ríocht Aontaithe ([5]) iarraidh faoi bhráid an Choimisiúin maidir le honnmhairiú na nithe seo a leanas chuig an Aontas: plandaí *Malus sylvestris* suas le 7 mbliana d'aois, iad fréamhlom agus nach mó ná 40 mm an trastomhas acu ag bonn an ghais, le haghaidh plandú; plandaí *Malus sylvestris* atá suas le 7 mbliana d'aois, i ndamhna fáis agus nach mó ná 40 mm an trastomhas acu ag bonn an ghais (na plandaí ábhartha), le haghaidh plandú. Cuireadh an sainchomhad teicniúil ábhartha isteach leis an iarraidh sin.

([1]) IO L 317, 23.11.2016, lch. 4.

([2]) Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 ón gCoimisiún an 18 Nollaig 2018 lena mbunaítear liosta sealadach plandaí, táirgí plandaí agus réad eile a mbaineann ardriosca leo de réir bhrí Airteagal 42 de Rialachán (AE) 2016/2031 agus liosta plandaí nach bhfuil deimhnithe fíteashláintíochta ag teastáil ina leith lena dtabhairt isteach san Aontas, de réir bhrí Airteagal 73 den Rialachán sin (IO L 323, 19.12.2018, lch. 10).

([3]) Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 ón gCoimisiún an 21 Lúnasa 2020 a mhéid a bhaineann leis na bearta fíteashláintíochta maidir le plandaí, táirgí plandaí agus réada áirithe eile a thabhairt isteach san Aontas, ar ábhair iad a baineadh den Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 (IO L 275, 24.8.2020, lch. 5).

([4]) Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072 ón gCoimisiún an 28 Samhain 2019 lena mbunaítear coinníollacha aonfhoirmeacha maidir le cur chun feidhme Rialachán (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, a mhéid a bhaineann le bearta cosanta i gcoinne lotnaidí plandaí, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 690/2008 ón gCoimisiún agus lena leasaítear Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 ón gCoimisiún (IO L 319, 10.12.2019, lch. 1).

([5]) I gcomhréir leis an gComhaontú maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, agus go háirithe Airteagal 5(4) den Phrótacal maidir le hÉirinn/Tuaisceart Éireann i gcomhar le hIarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótacal sin, chun críocha an ghnímh seo, ní bhaineann tagairtí don Ríocht Aontaithe le Tuaisceart Éireann.

(5) An 24 Bealtaine 2023, ghlac an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia ('an tÚdarás') tuairim eolaíoch a mhéid a bhaineann leis an measúnú riosca ar na plandaí ábhartha de thionscnamh na Ríochta Aontaithe ([6]). Shainaithin an tÚdarás *Colletotrichum aenigma, Meloidogyne mali, Eulecanium excrescens, Takahashia japonica,* Víreas Fáinnebhall an Phlanda Tobac, Víreas Fáinnebhall an Phlanda Trátaí agus *Erwinia amylovora* mar lotnaidí atá ábhartha i leith na bplandaí sin..

(6) Rinne an tÚdarás measúnú ar na bearta maolaithe riosca a bhfuil tuairisc orthu sa chomhad le haghaidh *Colletotrichum aenigma*, Meloidogyne mali, *Eulecanium excrescens, Takahashia japonica*, Víreas Fáinnebhall an Phlanda Tobac, Víreas Fáinnebhall an Phlanda Trátaí agus rinne meastachán ar a dhóiche a bhí sé go mbeadh na plandaí ábhartha saor ó na lotnaidí sin. Tháinig sé ar an gconclúid go bhfuil ard-dóchúlacht ann go bhfuil na plandaí ábhartha saor ó lotnaidí. Maidir le *Erwinia amylovora*, rinne an tÚdarás meastóireacht féachaint ar comhlíonadh na ceanglais speisialta maidir le plandaí *Malus* Mill, seachas torthaí agus síolta, a thabhairt isteach sna criosanna cosanta sonraithe, atá liostaithe i bpointe 9 d'Iarscríbhinn X a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072, agus maidir lena ngluaiseacht laistigh de na criosanna sin. Tháinig sé ar an gconclúid go gcomhlíonann an Ríocht Aontaithe na ceanglais speisialta sin.

(7) Ar bhonn na tuairime sin, meastar go laghdaíodh an riosca físeashláintíochta ó na plandaí ábhartha a bheith á dtabhairt isteach i gcríoch an Aontais go leibhéal inghlactha, ar choinníoll go gcuirfear bearta iomchuí i bhfeidhm chun aghaidh a thabhairt ar riosca na lotnaidí a bhaineann leis na plandaí sin.

(8) Na bearta a thuairiscíonn an Ríocht Aontaithe sa sainchomhad teicniúil, meastar go bhfuil siad leordhóthanach chun an riosca a bhaineann leis na plandaí ábhartha a bheith á dtabhairt isteach i gcríoch an Aontais a laghdú go dtí leibhéal inghlactha. Dá bhrí sin, ba cheart na bearta sin a glacadh mar cheanglais allmhairiúcháin físeashláintíochta chun cosaint físeashláintíochta chríoch an Aontais ar thabhairt isteach na bplandaí ábhartha inti a áirithiú.

(9) Dá réir sin, níor cheart na plandaí ábhartha a mheas a thuilleadh mar phlandaí a mbaineann ardriosca leo.

(10) Dá bhrí sin, ba cheart Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 a leasú dá réir.

(11) Tá *Erwinia amylovora* liostaithe mar lotnaid choraintín sna criosanna cosanta, i gcás criosanna cosanta áirithe, agus mar lotnaid neamhchoraintín a rialaíonn an tAontas i gcás an chuid eile de chríoch an Aontais, in Iarscríbhinní III agus IV de Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072 faoi seach. Tá ceanglais speisialta ar bun i bpointe 9 d'Iarscríbhinn X den Rialachán sin, chun cosc a chur ar theacht isteach agus leathadh na lotnaide laistigh de na criosanna cosanta sonraithe. Tá Víreas Fáinnebhall an Phlanda Tobac agus Víreas Fáinnebhall an Phlanda Trátaí liostaithe mar lotnaidí coraintín de chuid an Aontais in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072.

(12) Níl *Colletotrichum aenigma, Eulecanium excrescens,* ná *Takahashia japonica* san áireamh fós sa liosta lotnaidí coraintín de chuid an Aontais i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072. Ní mór measúnú riosca iomlán ar na lotnaidí sin a chur ar fáil, chun a dhéanamh amach an gcomhlíonann an lotnaid sin na coinníollacha chun í a liostú in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072 agus an bhfuil na plandaí ábhartha de thionscnamh na Ríochta Aontaithe le liostú in Iarscríbhinn VII a ghabhann leis an Rialachán sin, mar aon leis na bearta iomchuí.

(13) Dá bhrí sin, ba cheart Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 a leasú dá réir.

(14) Ní áirítear *Meloidogyne mali* sa liosta de lotnaidí coraintín de chuid an Aontais. D'fhoilsigh an Eagraíocht Eorpach agus Meánmhara um Chosaint Plandaí ('EPPO') anailís riosca lotnaide ar an lotnaid sin i mí Mheán Fómhair 2017 ([7]). Ar bhonn plé leis na Ballstáit, thángthas ar an gconclúid nár cheart an lotnaid a rialáil mar lotnaid choraintín de chuid an Aontais ná mar lotnaid neamhchoraintín a rialaíonn an tAontas, mar go meastar go bhfuil an riosca físeashláintíochta a bhaineann leis íseal, cé go bhfuil sé le fáil i mBallstáit éigin le fada gan bearta rialála oifigiúla. Ar an gcúis sin, níl gá le haon cheanglas allmhairiúcháin maidir leis an lotnaid sin.

(15) Tá na bearta dá bhforáiltear sa Rialachán seo i gcomhréir leis an tuairim ón mBuanchoiste um Plandaí, Ainmhithe, Bia agus Beatha,

([6]) Painéal EFSA PLH (Painéal EFSA maidir le Sláinte Plandaí), 2022. Tuairim Eolaíoch ar an measúnú riosca tráchtearraí ar phlandaí *Malus sylvestris* ón Ríocht Aontaithe. *Iris EFSA* 2023;21(6):8076, 122 lch. https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8076

([7]) EPPO (2017) Anailís riosca lotnaide le haghaidh Meloidogyne enterolobii. EPPO, Páras. Le fáil ag http://www.eppo.int/QUARANTINE/Pest_Risk_Analysis/PRA_intro.htm agus https://gd.eppo.int/taxon/MELGMA.

TAR ÉIS AN TREOIR SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasaítear an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 gcomhréir le hIarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo.

Airteagal 2

Leasaítear an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 i gcomhréir le hIarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo.

Airteagal 3

Tiocfaidh an Treoir seo i bhfeidhm an tríú lá tar éis lá a foilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 20 Iúil 2023.

Thar ceann an Choimisiúin
An tUachtarán
Ursula VON DER LEYEN

IARSCRÍBHINN I

San Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019, sa tábla i bpointe 1, sa dara colún 'Tuairisc', cuirtear an méid seo a leanas in ionad na hiontrála '*Malus* Mill.':

'*Malus* Mill., seachas:

— plandaí *Malus domestica* nódaithe idir bliain amháin agus 2 bhliain d'aois, iad fréamhlom, suanach, gan duilleoga, le haghaidh plandú agus de thionscnamh na Seirbia,

— plandaí *Malus domestica* nódaithe suas le 3 bliana d'aois, iad fréamhlom, suanach, gan duilleoga le haghaidh plandú agus de thionscnamh na Moldóive,

— fréamhstoic *Malus domestica* suas le 3 bliana d'aois, iad fréamhlom, suanach, gan duilleoga, agus de thionscnamh na hÚcráine,

— plandaí *Malus domestica* nódaithe suas le 3 bliana d'aois, iad fréamhlom, suanach, gan duilleoga le haghaidh plandú agus de thionscnamh na Moldóive,

— beangáin *Malus domestica* suas le bliain amháin d'aois, iad gan duilleoga agus de thionscnamh na Ríochta Aontaithe,

— beangáin *Malus domestica* suas 7 mbliana d'aois, le haghaidh plandú agus de thionscnamh na Ríochta Aontaithe, agus

— plandaí *Malus sylvestris* suas le 7 mbliana d'aois nach mó ná 40 mm an trastomhas acu ag bonn an ghais le haghaidh plandú agus de thionscnamh na Ríochta Aontaithe'.

IARSCRÍBHINN II

Sa tábla san Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213, cuirtear isteach an iontráil seo a leanas i ndiaidh '*Ligustrum delavayanum* agus *Ligustrum japonicum*, plandaí atá suas le 20 bliain d'aois le haghaidh plandú i ndamhna fáis agus a bhfuil trastomhas uasta 18 cm acu ag bonn an ghais.':

Plandaí, táirgí plandaí nó réada eile	Cód AC	Tríú tíortha tionscnaimh	Bearta
'*Malus sylvestris*, fréamhloma atá suas le 7 mbliana d'aois le haghaidh plandú nach mó ná 40 mm an trastomhas acu ag bonn an ghais	ex 0602 10 90 ex 0602 20 20 ex 0602 20 80	An Ríocht Aontaithe	(a) Ráiteas oifigiúil ina luaitear an méid seo a leanas: (i) tá na plandaí saor ó *Colletotrichum aenigma*, *Eulecanium excrescens* agus *Takahashia japonica*; (ii) fuarthas go raibh an láithreán táirgthe saor ó *Colletotrichum aenigma*, *Eulecanium excrescens*, agus *Takahashia japonica* le linn cigireachtaí oifigiúla a rinneadh ag am-anna iomchuí, ó thús an tséasúir fáis deiridh; (iii) cuireadh córas i bhfeidhm chun a áirithiú gur glanadh na huirlisí agus an t-innealra le bheith saor ó ithir agus ó bhruscar plandaí agus go ndearnadh iad a dhígh-alrú le bheith saor ó *Colletotrichum aenigma*, sular tugadh isteach sa láithreán táirgthe iad; agus (iv) díreach sula ndearnadh onnmhairiú, rinneadh cigireacht oifigiúil ar choinsíneachtaí de na plandaí chun *Eulecanium excrescens* agus *Takahashia japonica*, a bhrath agus is leor méid an tsampla chun leibhéal inmhíolaithe 1 % ar a laghad a bhrath ar leibhéal muiníne 99 %; rinneadh cigireacht oifigiúil orthu chun*Colletotrichum aenigma* a bhrath, lena n-áirítear sampláil randamach agus tástáil ar na plandaí; (b) áirítear i ndeimhnithe fíteashláintíochta na bplandaí sin faoin gceannteideal "Dearbhú Breise": (i) an ráiteas seo a leanas: "Comhlíonann an choinsíneacht Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 ón gCoimisiún"; agus (ii) sonraíocht na láithreán táirgthe cláraithe.'